

לימא משום דסבר לה כרבי חנינא –

Shall we say, because he agrees with *Rabi Chaneenoh*

OVERVIEW

The גמרא relates that a barrel of wine was found in a vineyard of ערלה grapevines. רבינא permitted the wine to be drunk. The גמרא asked, shall we say the reason רבינא permitted the wine because he agrees with ר"ה that רוב וקרוב הלך אחר הרוב, and since most vineyards are not ערלה, it is מותר, even though this barrel was found close/within (קרוב) to an ערלה vineyard.

תוספות responds to an anticipated difficulty:

וליכא למימר דשריא משום דספק ערלה בחוצה לארץ מותרת¹ -

And one cannot say that perhaps רבינא disagrees with ר"ה (and follows the קרוב [and not the רוב]) and the reason that he permitted the wine is because the rule is that questionable ערלה is permitted outside ארץ ישראל; תוספות rejects this approach -

דהא אי לית ליה כרבי חנינא אלא רוב וקרוב אזלינן בתר קרוב אם כן הויא ודאי ערלה:

For if רבינא disagrees with ר"ה, but rather maintains that by רוב וקרוב we follow the קרוב, so indeed it is positively ערלה and ודאי ערלה would be אסור even in חו"ל.

SUMMARY

ודאי ערלה it would be קרוב it would follow the רבינא.

THINKING IT OVER

Why cannot we say that רבינא maintained that רוב וקרוב are equal or we are not sure which is 'stronger'³ (and he does not agree with ר"ה), and therefore it is ערלה?⁴

¹ חו"ל obviously lived in רבינא.

² תוספות is teaching us that when we follow the רוב (or the קרוב) it means that we assume with certainty that it is according to the רוב (or קרוב), therefore if רבינא would have maintained הקרוב הלך אחר הרוב it would be אסור. In the question תוספות may have presumed that we just follow the קרוב (or the רוב) להלכה, but not that it is a ודאי.

³ רש"י ש.

⁴ See נחלת משה.